കാളിദാസീയമായ നിർവചനങ്ങൾ

കാളിദാസീയമായ നിർവചനങ്ങൾ

കാവ്യങ്ങളിൽ നിന്ന്

കണ്ടെടുത്തവയിൽ ചിലത്....

കണ്ടെടുക്കാവുന്നവ ഏറെ

കാവ്യലക്ഷണം
രഘുവംശത്തിൽ

വാഗർത്ഥാവിവ സംപൃക്തൗ

വാഗർത്ഥപ്രതിപത്തയേ

ജഗതഃ പികരൗ വന്ദേ

പാർവതീപരമേശ്വരൗ

ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം

ഊട്ടും പാവുമായി നിലകൊള്ളുന്ന വാക്കും അർത്ഥവുമെന്ന പോലെ ജഗത്പിതാക്കളായ പാർവ്വതീപരമേശ്വരന്മാരെ വാക്കിന്റെയും പൊരുളിന്റെയും സിദ്ധിക്കായി വന്ദിക്കുന്നു

കാളിദാസീയമായ കാവ്യലക്ഷണം

സംപൃക്തൗ വാഗർത്ഥൗ കാവ്യം

വാക്കും അർത്ഥവും ഊടും പാവുമെന്നപോലെ യാതൊരു കാവ്യത്തിലാണോ ഉള്ളത് ആ കാവ്യമാണ് യഥാർത്ഥത്തിൽ കാവ്യംഎന്ന ശബ്ദംകൊണ്ട് വ്യവഹരിക്കാൻ യോഗ്യം

മറ്റൊരർത്ഥമിങ്ങനെയും ആകാം...

കേവലം ശബ്ദാർത്ഥങ്ങളുടെ സാഹിത്യം(ഒന്നിച്ചിരിപ്പ്) കൊണ്ട് കാവ്യം സംജ്ഞാതമാകുന്നില്ല തന്നെ

ശബ്ദാർത്ഥൌ സഹിതൌ കാവ്യം എന്നതിന്റെ ഉപരിയായ ലക്ഷണം

അദ്ധ്യാപകലക്ഷണം മാളവികാഗ്നിമിത്രത്തിൽ

ശിഷ്ടാഃ ക്രിയാഃ കസ്യചിദാത്മസംസ്ഥാഃ

സംക്രാന്തിരന്യസ്യ വിശേഷനിഷ്ഠഃ

യസ്യോഭയം സാധു സ ശിക്ഷകാണാം

ധുരി പ്രതിഷ്ഠാപയിതവ്യ ഏവ

ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം

ക്രിയാകലാപങ്ങളെങ്ങനെ വേണമെന്നതിൽ ഒരാൾക്ക് നല്ല നിശ്ചയമുണ്ട്. (Contet knowledge)

- മറ്റൊരാൾക്ക് പറഞ്ഞു കൊടുക്കുന്നതിലാണ് മിടുക്ക്

(Power of Expression)

- ആരാണോ ഈ രണ്ടു ഘടകങ്ങളിലും കേമൻ അയാളെയാണ് ശിക്ഷകന്മാരുടെ ഗണത്തിൽ പൂജിക്കേണ്ടത്

പിതാവ്

പ്രജ്ഞാനാം വിനയാധാനാത്

രക്ഷണാത് ഭരണാദപി

സ പിതാ പിതരസ്ത്വാസാം

കേവലം ജന്മഹേതവഃ

ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം

പ്രജകളിൽ വിനയം വളർത്തി അവരെ രക്ഷിച്ചും ഭരിച്ചും അദ്ദേഹം (ദിലീപൻ) അവരുടെ പിതാവായിരുന്നും ജന്മം നൽകിയ പിതാക്കൾ കേവലം ജന്മദാതാക്കളായി അവശേഷിച്ചു

മക്കളെ വിനയാന്വിതരായി വളർത്തുക, രക്ഷിക്കുക അച്ചടക്കത്തോടെ വളർത്തുന്നവനാണ് യഥാർത്ഥ പിതാവ്

സമ്പത്ത്

ആപന്നാർത്തിപ്രശമനഫലാഃ സമ്പദോ
ഹ്യുത്തമാനാം

- മേഘസന്ദേശം

ആർത്തന്മാരുടെ അഴലകറ്റുന്നതാകണം സമ്പത്ത്

സൗഹാർദ്ദം

അതഃ പരീക്ഷ്യ കർത്തവ്യം

വിശേഷാത് സംഗതം രഹഃ

അജ്ഞാതഹൃദയേഷ്വേവം

വൈരീ ഭവതിസൗഹൃദം

ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം

രഹസ്യമായ ഏതോരു ബന്ധവും പരീക്ഷിച്ചറിഞ്ഞു മാത്രം വേണം തുടരുവാൻ

പരസ്പരം അറിയാത്ത ഹൃദയങ്ങളിലുള്ള സൗഹൃദം പിന്നീട് ശത്രുതയായി മാറും

Thanks........

യദത്ര സൗഷ്ഠവം കിഞ്ചിത്

തദ് ഗുരോരേവ മേ നഹി

യദത്രാസൗഷ്ഠവം കിഞ്ചിത്

തന്മമൈവ ഗുരോർനഹി

ഇതിലെ നല്ലതെല്ലാം എന്റെ ഗുരുവിന്റേതു മാത്രം എന്റേതല്ല തെറ്റെല്ലാം എന്റേതുമാത്രം

ഗുരുവിന്റേതല്ല

Slides prepared by

- Sankaranarayanan.A
- H S S T Sanskrit
- Govt.Sanskrit HSS Thripunithura
- E Mail – sankarjikodakara@gmail.com
- Phone - 9744780455